

VYSOKÁ ŠKOLA
KARLA ENGLIŠE, a.s.

Finanční právo

Metodická příručka pro studium předmětu
v kombinované formě studia

Doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D.

Brno 2010

Obsah

1	Finance, finanční právo, finanční věda a finančně – právní vztah, subjekty finančního práva	7
1.1	Cíl:	7
1.2	Učební témata k úvodní části první kapitoly	7
1.3	Úkol.....	8
1.4	Shrnutí	8
1.5	Kontrolní otázky.....	8
1.6	Pojmy k zapamatování	8
1.7	Literatura	8
2	Rozdělení finančního práva – hmotné procesní, trestní, evropské finanční právo	10
2.1	Cíl:	10
2.2	Učební témata.....	10
2.3	Shrnutí	10
2.4	Kontrolní otázky.....	11
2.5	Pojmy k zapamatování	11
2.6	Literatura	11
3	Dozor, dohled, kontrola ve finančním právu.....	12
3.1	Cíl:	12
3.2	Učební témata.....	12
3.3	Shrnutí	13
3.4	Kontrolní otázky.....	13
3.5	Pojmy k zapamatování	13
3.6	Literatura	13
4	Rozpočtové právo I. – pojmy a definice.....	14
4.1	Cíl:	14
4.2	Učební témata.....	14
4.3	Shrnutí	15
4.4	Kontrolní otázky.....	15
4.5	Pojmy k zapamatování	15
4.6	Literatura	15
5	Rozpočtové právo II. – státní rozpočet.....	16
5.1	Cíl:	16
5.2	Učební témata.....	16
5.3	Shrnutí	17
5.4	Kontrolní otázky.....	17
5.5	Pojmy k zapamatování	17
5.6	Literatura:	17
6	Rozpočtové právo III. – místní rozpočty.....	18
6.1	Cíl:	18
6.2	Učební témata.....	18
6.3	Shrnutí	19
6.4	Kontrolní otázky.....	19
6.5	Pojmy k zapamatování	19
6.6	Literatura:	19
7	Rozpočtové právo IV. – rozpočtový proces	20
7.1	Cíl:	20
7.2	Učební témata.....	20
7.3	Shrnutí	21
7.4	Kontrolní otázky.....	21
7.5	Pojmy k zapamatování	21
7.6	Literatura:	21
8	Daňové právo – daňově právní vztah a jeho náležitosti, definice, daňová soustava	22
8.1	Cíl:	22
8.2	Učební témata.....	22
8.3	Shrnutí	23
8.4	Kontrolní otázky.....	23
8.5	Pojmy k zapamatování	23
8.6	Literatura:	23
9	Správa daní (daňový řád)	24
9.1	Cíl:	24
9.2	Učební témata.....	24

9.3	Shrnutí.....	25
9.4	Kontrolní otázky.....	25
9.5	Pojmy k zapamatování	25
9.6	Literatura:.....	25
10	Poplatkové právo	26
10.1	Cíl:.....	26
10.2	Učební témata.....	26
10.3	Shrnutí.....	27
10.4	Kontrolní otázky.....	27
10.5	Pojmy k zapamatování	27
10.6	Literatura:.....	27
11	Dohled nad finančním trhem, institucionální investoři (investiční společnosti a fondy) a kapitálový trh	28
11.1	Cíl:.....	28
11.2	Učební témata.....	28
11.3	Shrnutí.....	30
11.4	Kontrolní otázky.....	30
11.5	Pojmy k zapamatování	30
11.6	Literatura:.....	30
12	Bankovní právo (vč. finančního arbitra), pojišťovnické právo a právo dalších vybraných institucí finančního trhu (penzijní fondy, družstevní záložna).....	31
12.1	Cíl:.....	31
12.2	Učební témata.....	31
12.3	Shrnutí.....	32
12.4	Kontrolní otázky.....	32
12.5	Pojmy k zapamatování	32
12.6	Literatura:.....	32
13	Platební styk v ČR a v EU	33
13.1	Cíl:.....	33
13.2	Učební témata.....	33
13.3	Shrnutí.....	34
13.4	Kontrolní otázky.....	34
13.5	Pojmy k zapamatování	34
13.6	Literatura:.....	34
14	Celní právo – celně – právní vztah, definice pojmu clo, základní instituty celního práva	35
14.1	Cíl:.....	35
14.2	Učební témata.....	35
14.3	Shrnutí.....	36
14.4	Kontrolní otázky.....	36
14.5	Pojmy k zapamatování	36
14.6	Literatura:.....	36
15	Cenné papíry, směnečné a šekové právo.....	37
15.1	Cíl:.....	37
15.2	Učební témata:	37
15.3	Shrnutí.....	38
15.4	Kontrolní otázky.....	38
15.5	Pojmy k zapamatování	38
15.6	Literatura:.....	38
16	Devizové právo	39
16.1	Cíl:.....	39
16.2	Učební témata.....	39
16.3	Shrnutí.....	40
16.4	Kontrolní otázky.....	40
16.5	Pojmy k zapamatování	40
16.6	Literatura:.....	40
17	Měnové právo a puncovníctví.....	41
17.1	Cíl:.....	41
17.2	Učební témata.....	41
17.3	Shrnutí.....	42
17.4	Kontrolní otázky.....	42
17.5	Pojmy k zapamatování	42
17.6	Literatura:.....	42
18	Finanční kriminalita, (delikty a trestné činy), vč. sankcí v oblasti nakládání s drahými kovy.....	43
18.1	Cíl:.....	43

18.2	Učební témata.....	43
18.3	Shrnutí	44
18.4	Kontrolní otázky.....	44
18.5	Pojmy k zapamatování	44
18.6	Literatura:	44

Úvod

Vážené studentky a studenti,

tato metodická příručka přináší informace o náplni předmětu „Finanční právo“ a vymezuje v logické návaznosti jednotlivé kapitoly, jejichž vymezený informační obsah je nezbytný pro úspěšné absolvování předmětu „Finanční právo“. Vzhledem k tomu, že tento předmět je vyučován v rámci studia na vysoké škole, je nezbytné sdělit studentům co největší rozsah literatury, a to nejenom české, ale i zahraniční, aby studenti získaly schopnost samostatné práce a vyhledávání relevantních informací a jejich interpretační selekci.

Výklad se týká seznámení se a základními pojmy a jejich procvičení; jde o tyto pojmy a instituty finančního práva.

Dále jsou uvedeny zdroje, ze kterých danou problematiku nastudujete a poskytují vám přehled o alternativních nebo doplňujících zdrojích.

Text je logicky členěn do kapitol a podkapitol dle hlavních témat předmětu. Poskytuje ucelený přehled o obsahu požadovaných znalostí, včetně výukových cílů pro jednotlivé kapitoly a podkapitoly, příslušných otázek k procvičení problematiky, klíčových pojmů k zapamatování, stručného shrnutí, povinné a popřípadě doporučené literatury.

Členění textu

Finanční právo navazuje na znalosti studentů získané v oblasti občanského a obchodního práva. Účelem příručky je získat návod k pochopení souvislostí k aplikaci mezioborových zkušeností.

Důležitým doplňujícím pomocníkem při studiu je také e-learningový modul k předmětu, kde jsou aktualizovány přednášky, včetně kontrolních otázek, s kontrolou správnosti vašich odpovědí. Klíčové slovo pro vstup do e-learningového modulu se dozvíte na prvním soustředění. Návod na práci s tímto systémem je součástí úvodní metodické příručky pro kombinované studium.

*E-learningový
modul k
předmětu*

Předmět a jeho materie je vyučována na všech srovnatelných vysokých školách a to buď jako samostatný, nebo jako součást širších pedagogických disciplin. Jeho zařazení a celková koncepce odpovídá požadavkům na zvládnutí odborné specializace v rozsahu nezbytném pro praktickou aplikaci činnosti v rámci finanční a podnikatelské sféry. Vytváří dostatečnou základnu pro úspěšné zvládnutí ostatních specializačních předmětů práva vyučovaných pro danou specializaci.

Závěrem lze popřát hodně úspěchů ve studiu předmětu „Finanční právo“.

autor

Cíle předmětu

Cíle předmětu:

Předmět si klade za cíl seznámit studenty s aktuální situací a poznatky v oblasti finančního práva v následujících logických celcích:

Cíle předmětu

1. Finance, finanční právo, finanční věda a finančně – právní vztah, subjekty finančního práva
2. Rozdělení finančního práva – hmotné procesní, trestní, evropské finanční právo
3. Dozor, dohled, kontrola ve finančním právu
4. Rozpočtové právo I. – pojmy a definice
5. Rozpočtové právo II. – státní rozpočet
6. Rozpočtové právo III. – místní rozpočty
7. Rozpočtové právo IV. – rozpočtový proces
8. Daňové právo – daňové právní vztah a jeho náležitosti, definice, daňová soustava
9. Správa daní (daňový řád)
10. Poplatkové právo – soustava poplatků, definice pojmu poplatek, místní poplatky
11. Dohled nad finančním trhem, institucionální investoři (investiční společnosti a fondy) a kapitálový trh
12. Bankovní právo (vč. finančního arbitra), pojišťovnické právo a právo dalších vybraných institucí finančního trhu (penzijní fondy, družstevní záložna)
13. Platební styk v ČR a v EU
14. Celní právo – celně – právní vztah, definice pojmu clo, základní instituty celního práva
15. Směnečné a šekové právo
16. Devizové právo
17. Měnové právo, akcízy a puncovníctví
18. Hospodaření s majetkem státu, krajů a obcí
19. Veřejné investování (veřejné zakázky, PPP projekty)
20. Finanční kriminalita (delikty a trestné činy), vč. sankcí v oblasti nakládání s drahými kovy

Co získáte po nastudování témat

Předmět je vyučován jako předmět povinný v odborném bloku ve 3.ročníku. Je vyučován v zimním semestru v rozsahu 2/2 hod. týdně, ukončen je zápočtem, či zkouškou v závislosti na studijním programu po splnění předem stanovených podmínek.

Výuka předmětu navazuje na výuku právních disciplín vyučovaných v rámci oboru. Předmět "Finanční právo" vybavuje studenty znalostmi, jež jsou spolu se získáním schopností a dovedností práce s příslušnými právními normami nezbytnými pro získání teoretických a zčásti i praktických odborných znalostí tohoto právního odvětví.

Předmět navazuje na předchozí výuku právní problematiky v rámci předmětu. Svým obsahovým pojetím je zaměřen na specifickou stránku finanční problematiky, zejména v oblasti financí, veřejných rozpočtů, cel, poplatků, deviz, měn, investic, devizového, celního prostředí a její právní úpravu, dále do oblasti směnečného a šekového práva oblasti daňového práva, práva veřejného investování, finanční kriminality.

Studenti také získají celkový obecný přehled o struktuře obsahové náplně finančního práva a budou se tedy moci v něm systematicky orientovat.

Nezbytnou součástí výuky je i samostatná práce studentů podle zadaných pracovních úkolů. Všechny uvedené formy výuky jsou zaměřeny na získání dostatečných znalostí, jejich upevnění a ověřování, a rovněž tak k získání základních návyků a dovedností práce s normativními právními akty, včetně získání schopností zpracování běžné finančněprávní agendy, včetně právních podání.

V souvislosti s výkladem k tomuto předmětu si je nutné uvědomit, že náplň tohoto předmětu může být jedním z možných uplatnění absolventů VŠKE.

1 Finance, finanční právo, finanční věda a finančně – právní vztah, subjekty finančního práva

Cíl kapitoly

1.1 Cíl:

Cílem první kapitoly je:

- ✚ Vymežit základní pojmy a mezioborové souvislosti, definici finančního práva a pojmu finance.
- ✚ Systém finančního práva.
- ✚ Seznámit se s pojetím finanční vědy a návaznosti finančního práva na další právní odvětví (právo obchodní, občanské, správní, trestní, přestupkové a další).
- ✚ Definiční vymezení a znaky finančně – právního vztahu.
- ✚ Vymezení subjektů finančního práva.
- ✚ Význam regulace finančně právních vztahů a ekonomické souvislosti.
- ✚ Ekonomické návaznosti a seznámení s rozdílným pojetím a zaměřením právních a ekonomických disciplín.

Průvodce studiem:

Tato kapitola seznámí studenta se základními pojmy, včetně definice finančního práva a jeho postavení v systému práva. Finanční právo je upraveno normami různé právní síly. Seznámíte se s rovněž ekonomickými souvislostmi a jejich návazností na finanční právo. Finanční právo velmi úzce souvisí s účetnictvím, daňovou oblastí, a významnou roli v něm hraje Česká národní banka, Ministerstvo financí a další instituce.

Tato problematika je cílem první přednášky v presenčním studiu a předpokládám, že budete potřebovat k jejímu prostudování 8 hodin samostudia. U jednotlivých témat je uvedena literatura, kde je požadovaná problematika k nastudování. Tento materiál je o to přínosnější, že neexistuje literatura, která se přímo týká dražebních operací. Studenti nastudují ze stanovených pramenů souvislosti týkající se finančního práva v rozsahu uvedeném v této kapitole.

*Témata k
nastudování*

1.2 Učební témata k úvodní části první kapitoly

1. Pojem finančního práva. Praha: Bakeš, M. a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
2. Vztah finančního práva k dalším právním odvětvím. Gerloch, A. Teorie práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009
3. Systém finančního práva a vymezení základních pojmů z oblasti finančního práva. Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
4. Vztah finančního práva a ekonomických disciplín. Bakeš, M. a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
5. Finanční správa. Mrkývka, P., Pařízková, I., Radvan, M., Šrámková, D., Foltas, T., Nováková, P. *Finanční právo a finanční správa. 1. díl.* Vyd. 1. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 404 s. ISBN 80-210-3578-1.

1.3 Úkol

Na základě prostudování výše uvedených materiálů (viz.literatura) se pokuste vymežit účel a definici finančního práva a jeho souvislost s dalšími právními odvětvími, včetně finančně právních vztahů. Finanční právo je součástí práva veřejného a má zvláštní význam spočívající ve specifickém předmětu právní regulace a skutečností, že finanční právo není kodifikovaným právním odvětvím.

1.4 Shrnutí

V první kapitole jste se naučili vymežit pojem finančního práva, jeho ekonomické souvislosti a rovněž návaznosti na další právní odvětví. Umíte se orientovat v oblasti finančního práva a naučíte se základní pojmy z této oblasti. Orientujete se v pramenech finančního práva a znáte definici finančně právního vztahu.

1.5 Kontrolní otázky

1. Definujte pojem finanční právo?
2. Jaký má vztah finančního právo k dalším právním odvětvím, popište?
3. Uveďte prameny finančního práva?
4. Jaké jsou ekonomické vztahy finančního práva?
5. Co je náplní finančně právního vztahu?

1.6 Pojmy k zapamatování

- ✚ Finanční právo
- ✚ Finančně právní vztah
- ✚ Systém finančního práva
- ✚ Finanční právo jako právo veřejné

1.7 Literatura

1. Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
2. Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H .Beck, 2007.
3. Široký, J.: Daně v Evropské unii. Praha: Linde Praha,a.s., 2006.
4. Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
5. Kadečka, S.: Zákon o místních poplatcích a předpisy související. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2005.
6. Mrkývka, P., Pařízková, I., Radvan, M., Šrámková, D., Foltas, T., Nováková, P. *Finanční právo a finanční správa. 1. díl.* Vyd. 1. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 404 s.ISBN 80-210-3578-1.
7. Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva.* 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

Vnitrostátní právní předpisy:

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

2 Rozdělení finančního práva – hmotné procesní, trestní, evropské finanční právo

Cíl kapitoly

2.1 Cíl:

Cílem druhé je seznámení s rozdělením finančního práva a s přesahy finančního práva do evropského práva, zejména v souvislosti s naším členstvím v Evropské unii. Dílčí cíle jsou následující:

- ✚ Seznámit vás s rozdělením finančního práva
- ✚ Objasnit pojem hmotného finančního práva
- ✚ Vysvětlit pojmy procesní finanční právo
- ✚ Charakterizovat pojem evropské finanční práva a základní prameny regulace
- ✚ Seznámení s věcnými oblastmi spadajícími pod oblast finančního práva a jeho pododvětví (daňovým – berním – právem, rozpočtovým právem, celním právem, a dalšími)

Průvodce studiem:

Ve druhé kapitole se dostáváme k rozdělení finančního práva, a to dle klasického rozdělení na právo hmotné, procesní a trestní a rovněž na právo EU, které dotváří významným způsobem finanční právo.

*Témata k
nastudování*

2.2 Učební témata

1. Finanční právo hmotné.

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

2. Finanční právo procesní.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

3. Finanční právo trestní

Vnitrostátní právní předpisy:

Zákon č. 200/1190 Sb., přestupkový zákon (ve znění pozdějších předpisů).

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

4. Evropské finanční právo

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

2.3 Shrnutí

V úvodní části druhé kapitoly jste se naučili vymežit rozdělení finančního práva a základními prameny náležícími do hmotného, procesního a trestního finančního práva. Seznámili jste se s evropským finančním právem a jeho rostoucím významem.

2.4 Kontrolní otázky

1. Jaké jsou finanční právo procesní?
2. Co je to finanční právo hmotné?
3. Co je to finanční právo trestní?
4. Co je to evropské finanční právo?
5. Jaké jsou prameny právo hmotného, procesního a finančního práva trestního?
6. Definujte příklady norem finančního práva hmotného, procesního a trestního.
7. Definujte pojem evropského finančního práva
8. Jaká jsou věcná pododvětví finančního práva

2.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Finanční právo hmotné
- ✚ Finanční právo procesní
- ✚ Finanční právo trestní
- ✚ Evropské finanční právo
- ✚ Pododvětví finančního práva

2.6 Literatura

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

Vnitrostátní právní předpisy:

Zákon č. 200/1190 Sb., přestupkový zákon (ve znění pozdějších předpisů).

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

3 Dozor, dohled, kontrola ve finančním právu

3.1 Cíl:

Cílem kapitoly je podrobně vymezit dohled, kontrolu a dozoru ve finančním právu a stanovit zejména:

- ✚ Pojem dozoru, dohledu a kontroly ve finančním právu
- ✚ Finanční kontrola
- ✚ Pravomoc České národní banky
- ✚ Pravomoc Ministerstva financí

Cíl kapitoly

Průvodce studiem:

V současné době nerovnováh v ekonomice vzrůstá význam kontroly, dozoru a dohledu ve finančním právu. Kontrolní rámec je významný, neboť finanční právo zasahuje do oblasti daní, veřejných rozpočtů a dalších odvětví, v rámci nichž se pracuje s financemi. Z tohoto důvodu je nezbytný kontrolní rámec. Je nutné si uvědomit, že do finančního práva a jeho regulace náleží i komerční banky a další subjekty finančního trhu, které tvoří pilíř národního hospodářství.

3.2 Učební témata

1. Vymezení pojmu dozoru, dohledu a kontroly ve finančním právu.
2. Finanční kontrola
3. Kontrolní pravomoc České národní banky
4. Kontrolní pravomoc Ministerstva financí

Dozor a kontrola
Témata k nastudování

Hendrych, D. *akol. Právní slovník*. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Bakeš, Milan a kolektiv: *Finanční právo*, Praha: C. H. Beck, 2009.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

3.3 Shrnutí

V kapitole jste se naučili význam kontroly, dohledu a dozoru ve vztahu k oblasti finančního práva a zejména kupř. v oblasti rozpočtové, daňové, bankovní a dalších. Dokážete popsat a vysvětlit tyto pojmy a rovněž umíte reálně simulovat průběh kontrol.

3.4 Kontrolní otázky

1. Jaké jsou druhy kontrol a dozoru?
2. Jaký je institucionální systém kontroly a dozoru v oblasti finančního práva?
3. Jaké jsou specifika při provádění kontroly v oblasti finančního práva?
4. Charakterizujte etapy finanční kontroly.
5. Jak byste vymezili kontrolní nástroje České národní banky?
6. Charakterizujte kontrolu Ministerstvem financí.
7. Vysvětlíte kontrolní mechanismy v oblasti finančního trhu.
8. Co je to bankovní licence?

3.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Kontrola, dozor a dohled
- ✚ Kontrolní mechanismy
- ✚ Kontrola a dozor České národní banky
- ✚ Kontrola a dozor Ministerstva financí
- ✚ Další kontrolní orgány, finanční orgány, a další
- ✚ Finanční kontrola
- ✚ Vnitřní a vnější kontrola

3.6 Literatura

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

4 Rozpočtové právo I. – pojmy a definice

4.1 Cíl:

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás s pojmy a definicemi rozpočtového práva a získat znalosti o veřejných rozpočtech.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Pojem a účel rozpočtu
- ✚ Druhy rozpočtu
- ✚ Způsoby zajištění rozpočtové kázně

Průvodce studiem:

Náplní kapitoly jsou následující pojmy. Pojmy veřejné finance, příčiny veřejný sektor, veřejné statky, veřejné rozpočty, veřejné příjmy a veřejné výdaje, rozpočtové zásady a rozpočtová skladba, rozpočtový proces, státní rozpočet, mimorozpočtové fondy, sociální zabezpečení, úloha a dávky sociálního zabezpečení, daňová soustava, distribuční důsledky daní, daňové břemeno, substituční a důchodový efekt, daňový přesun a daňový dopad, fiskální politika, rozpočtový deficit, příčiny deficitu veřejného rozpočtu, veřejný dluh. Dále pak pojem "fiskální právo" jako subsystém finančního práva, systém právní regulace veřejných financí, rozpočtová kázeň, odvody za porušení rozpočtové kázně.

4.2 Učební témata

Témata k nastudování

1. Pojem rozpočtu.

Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H .Beck, 2007.

2. Vymezení základních pojmů rozpočtového práva a jejich vzájemné souvislosti za účelem pochopení rozpočtů in globo.

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

4.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymezit pojem a obsah fiskálního práva, rozpočtu, druhů veřejných rozpočtů a získat základní znalosti financování veřejné správy (základy příjmů a výdajů z veřejných rozpočtů). Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu účelu a fungování veřejných rozpočtů.

4.4 Kontrolní otázky

1. Jaký je hlavní účel rozpočtu?
2. Jaké jsou druhy veřejných rozpočtů?
3. Mimorozpočtové financování.
4. Jaké jsou základní příjmy a výdaje?
5. Druhy a změny rozpočtů, rozpočtové opatření?

4.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Rozpočet
- ✚ Druhy veřejných rozpočtů
- ✚ Deficitní rozpočet
- ✚ Vyrovnaný rozpočet
- ✚ Přebytkový rozpočet
- ✚ Vliv rozpočtu a hrubého domácího produktu
- ✚ Rozpočtová kázeň
- ✚ Pojem fiskální kázeň

4.6 Literatura

Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H. Beck, 2007.
Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1
Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

5 Rozpočtové právo II. – státní rozpočet

5.1 Cíl:

Cílem této kapitoly je seznámit vás se státním rozpočtem, způsobem jeho schvalování a významem státního rozpočtu. Státní rozpočet je jako jeden z nejvýznamnějších nástrojů vlády schvaluje Poslanecká sněmovna, které je vládě odpovědná. Cílem je rovněž „rozpitvání“ obsahu konkrétního zákona o státním rozpočtu.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Účel a definice státního rozpočtu
- ✚ Obsah státního rozpočtu a jeho význam pro Českou republiku
- ✚ Postup podle zákona o státním rozpočtu
- ✚ Rozpočtové provizorium

Průvodce studiem:

Státní rozpočet lze pojmut jako základní finanční plán státu, který plní funkci udržovací (základních funkcí státu a zajištění veřejných služeb) a slouží rovněž jako finanční stimul pro národní hospodářství. Schvalování státního rozpočtu a požadavky jednotlivých organizačních složek státu je nejvýznamnější každoroční činností Ministerstva financí, které připravuje státní rozpočet do vlády ke schválení. Významnou částí státního rozpočtu jsou tzv. mandatorní (zákonné) výdaje, které jsou de facto povinné. Položky ne mandatorních výdajů se stále snižuje.

Témata k nastudování

5.2 Učební témata

1. Státní rozpočet a jeho schvalování.
Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010
2. Úhrnná bilance příjmů a výdajů
3. Přehled výdajů a příjmů podle kapitol státního rozpočtu
4. Finanční vztahy k územním samosprávným celkům
5. Mandatorní a nemandatorní výdaje – příklady
6. Rozpočtové opatření

Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H .Beck, 2007.

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

5.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni pochopit význam státního rozpočtu, jeho základní strukturu na příjmové i výdajové části. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu pochopení funkcí státního rozpočtu.

5.4 Kontrolní otázky

- 5 Jaký je hlavní účel státního rozpočtu?
- 6 Jak se schvaluje státní rozpočet?
- 7 Vysvětlete bilanci příjmů a výdajů státního rozpočtu.
- 8 V jaké formě je státní rozpočet?
- 9 Jaký je vztah státního rozpočtu k rozpočtům územních samosprávných celků?

5.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Státní rozpočet
- ✚ Příjmy státního rozpočtu
- ✚ Výdaje státního rozpočtu
- ✚ Bilance příjmů a výdajů
- ✚ Deficit státního rozpočtu
- ✚ Ministerstvo financí
- ✚ Zákon o státním rozpočtu
- ✚ Rozpočtové opatření

5.6 Literatura:

- Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010
Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H. Beck, 2007.
Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1
Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
Mrkývka, P., Pařízková, I. *Základy finančního práva*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 252 s. Edice učebnic č. 406. ISBN 978-80-210-4514-9.

6 Rozpočtové právo III. – místní rozpočty

6.1 Cíl:

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás s problematikou rozpočtů územních samosprávných celků (obcí, krajů) a jejich vztahem ke státnímu rozpočtu. Konkrétně se seznámíte s tímto:

Cíl kapitoly

- ✚ Rozpočet obce
- ✚ Rozpočet kraje
- ✚ Zákon o rozpočtovém určení daní

Průvodce studiem:

Specifický význam při zabezpečování správy samospráv mají místní rozpočty, příjmy a výdaje těchto místních rozpočtů. Každá obec i kraj (specifické postavení má hlavní město Praha) má svůj rozpočet a právo a odpovědnost za své hospodaření. Rozpočet územního celku je nástrojem pro uplatňování politik a zajišťování veřejných služeb. Účelem je pochopit základní legislativní rámec pro schvalování rozpočtu a jeho změn. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

6.2 Učební témata

*Témata k
nastudování*

1. Rozpočet obce a jeho význam.

Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H .Beck, 2007

2. Rozpočet kraje a regionálních rad a změny rozpočtu

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

3. Zákon o rozpočtovém určení daní

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

6.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymezit a simulovat postup při nedobrovolné dražbě a znáte specifika a odlišnosti oproti postupu při dobrovolné dražbě. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu použití nedobrovolné dražby.

6.4 Kontrolní otázky

1. Jaký je hlavní účel nedobrovolné dražby?
2. Jaké jsou podmínky pro použití nedobrovolné dražby?
3. Vysvětlíte postup v nedobrovolné dražbě, charakterizujte jednotlivé etapy.
4. Jaké jsou jednotlivé etapy postupu?
5. Jaký je vztah nedobrovolné dražby k exekucím a insolvencím?

6.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Rozpočet obce
- ✚ Rozpočet kraje
- ✚ Rozpočet hl.m.Prahy
- ✚ Příjmy a výdaje územních rozpočtů
- ✚ Rozpočtové určení daní
- ✚ Rozpočtové opatření
- ✚ Rozpočtová skladba
- ✚ Regionální rada soudržnosti

6.6 Literatura:

Marková, Hana, Boháč, Radim: Rozpočtové právo. Praha : C. H .Beck, 2007
Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck.
Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.
Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

7 Rozpočtové právo IV. – rozpočtový proces

7.1 Cíl:

Cíl kapitoly

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás s problematikou rozpočtového procesu, mimorozpočtových fondů, rozpočtových pravidel a účetní bilance.

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Rozpočtovými pravidly
- ✚ Schvalování rozpočtu
- ✚ Příklady rozpočtových procesů krok za krokem

Průvodce studiem:

Postup při sestavování rozpočtu patří do základních procedur a pravidel významných pro veřejnou správu jako celek. Postup schvalování rozpočtu je zákonem podrobně upraven a je nutné jej dodržet. Rozpočtový proces se liší v závislosti na skutečnosti, zda jde o rozpočet územního samosprávného celku či o státní rozpočet. Zejména v oblasti územních samosprávných celků je ze zákona nutná účast veřejnosti. Při sestavování státního rozpočtu je tato zásada potlačena se stanovením jiných nepřímých mechanismů vyjádření k obsahu Rozsah této části je 1 přednáška. Svě znalosti si ověřte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

*Témata k
nastudování*

7.2 Učební témata

1. Rozpočtová pravidla.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

2. Rozpočtový proces

Hendrych, D. a kol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck.

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

7.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymežit a simulovat postup při nedobrovolné dražbě a znáte specifika a odlišnosti oproti postupu při dobrovolné dražbě. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu použití nedobrovolné dražby.

7.4 Kontrolní otázky

1. Jaký je postup při tvorbě a schvalování státního rozpočtu?
2. Jak se vytváří a schvaluje rozpočet obce a kraje?
3. Vysvětlíte rozpočtový proces, charakterizujte jednotlivé etapy.
4. Jaké jsou jednotlivé etapy postupu?
5. Jaký je vztah mezi veřejnými rozpočty?

7.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Rozpočtový proces u obcí
- ✚ Rozpočtový proces u krajů
- ✚ Rozpočtový proces u státního rozpočtu
- ✚ Etapy vytváření a schvalování státního rozpočtu
- ✚ Úloha Ministerstva financí při schvalování rozpočtu
- ✚ Úloha obecních a krajských úřadů a zastupitelstev obcí a krajů
- ✚ Proces změn rozpočtu
- ✚ Proces tvorby rozpočtu Regionální rady soudržnosti

7.6 Literatura:

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck.

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

www.mfcr.cz

8 Daňové právo – daňově právní vztah a jeho náležitosti, definice, daňová soustava

8.1 Cíl:

Cílem je obsáhnout problematiku konstrukčních prvků jednotlivých daní (např. majetkových daní v České republice - daně z nemovitostí, daně dědické, daně darovací, daně z převodu nemovitostí, daně silniční, nepřímých daní, zejména problematiku daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, ekologických daní (daně z elektřiny). apod. Student získá dovednost popsat jednotlivé konstrukční prvky, vysvětlit jejich význam pro určení daňové povinnosti a aplikovat získané znalosti při styku se správcem daně.

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Daňově právní konstrukce daní
- ✚ Rozdělení daní
- ✚ Přímé a nepřímé daně

Cíl kapitoly

Průvodce studiem:

Daňové výnosy tvoří stěžejní část příjmů všech veřejných rozpočtů a z jejich výnosů se financují veřejné služby. Daně ale i poplatky lze stanovit pouze zákonem. Toto ústavní omezení státu je stanoveno v čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. K jednotlivým daním, příp. souvisejícím daním korespondují samostatné zákony. V rámci rozdělení daní rozeznáváme zejména daně přímé a nepřímé s akcentem na další druhy daní (např. ekologické). Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

8.2 Učební témata

1. Daně a daňová soustava.
2. Daň z příjmů – FO
3. Daň z příjmů – PO
4. Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí
5. Daň silniční a daň z nemovitostí
6. Daň z přidané hodnoty
7. Ekologické daně
8. Spotřební daně

Bakeš, M. a kol.: Finanční právo, 4. aktualizované vydání, C. H. Beck Praha, 2006.
Grůň, L.: Finance a finanční právo. Praha: Linde, 2004.
Kolektiv autorů: Daně 2006, Meritum, Praha, ASPI, a.s., 2006.
Kubátová, V.: Daňová teorie – úvod do problematiky, Praha, ASPI, a.s., 2005.
Marková, H.: Rozpočtové právo, 1. vydání, C. H. Beck Praha, 2001.
Vančurová, A. a kol.: Daňový systém ČR – cvičebnice, díl 1. – 6., VOX a.s., Praha 2005.

8.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni porozumět konstrukci daní a vyplnit běžné daňové přiznání. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu použití a regulaci daní.

8.4 Kontrolní otázky

1. Vysvětli pojem daňová soustava?
2. Jaké daně řadíme mezi přímé daně?
3. Jaké jsou nepřímé daně?
4. Vymenujte jednotlivé druhy daní a jejich předmět?
5. Jaký je rozdíl mezi daní a poplatkem?

8.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Daň
- ✚ Přímé daně
- ✚ Nepřímé daně
- ✚ Daň z příjmů
- ✚ Spotřební daně
- ✚ Daň z přidané hodnoty
- ✚ Majetkové daně
- ✚ Ekologické daně
- ✚ Daň z elektřiny

8.6 Literatura:

- Bakeš, M. a kol.: Finanční právo, 4. aktualizované vydání, C. H. Beck Praha, 2006.
Grůň, L.: Finance a finanční právo. Praha: Linde, 2004.
Kolektiv autorů: Daň 2006, Meritum, Praha, ASPI, a.s., 2006.
Kubátová, V.: Daňová teorie – úvod do problematiky, Praha, ASPI, a.s., 2005.
Marková, H.: Rozpočtové právo, 1. vydání, C. H. Beck Praha, 2001.
Vančurová, A. a kol.: Daňový systém ČR – cvičebnice, díl 1. – 6., VOX a.s., Praha 2005.
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

9 Správa daní (daňový řád)

9.1 Cíl:

Cílem kapitoly je seznámit vás s problematikou daňového řízení a institutů dle daňového řádu, který dopadá na správu daní (berní) jako legislativní zkratky pro daně, poplatky, dotace a další plnění. Studenti porozumí základům fungování správy daní. Student bude schopen orientovat se v oblasti správy daní a provádět základní úkonu v daňovém řízení, porozumět a vysvětlit činnosti daňových subjektů a správců daně v procesu správy daní a daňovém řízení. Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Definice daně
- ✚ Druhy řízení dle daňového řádu
- ✚ Opravné prostředky
- ✚ Etapy daňového řízení

Cíl kapitoly

Průvodce studiem:

Každý daňový poplatník a plátce daně je v režimu daňového řádu. Vzhledem k specifickému nastavení a vychýlení procesních práv ve prospěch správců daní je důležitá znalost jednotlivých stádií a etap daňového řízení. Účelem tedy je, že získáte poznatky o základních právech a povinnostech správce daně, daňového poplatníka a plátce daně. Významná je rovněž znalost opravných prostředků. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

9.2 Učební témata

1. Správa daní a daňové řízení
2. Základní pojmy, zásady správy daní
3. Etapy daňového řízení a fáze správy daní
4. Registrační proces a vyhledávání daňových subjektů
5. Vyměřovací procesy
6. Inkasní proces, exekuce
7. Opravné a dozorčí prostředky
6. Postup při nedobrovolné dražbě.

Radvan, Michal - Mrkývka, Petr - Pařízková, Ivana - Šramková, Dana. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 509 s. ISBN 978-80-7239-230.

Daňový řád - zákon č. 280/2009 Sb.

9.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymežit a simulovat postup v daňovém řízení a znalost základních obranných mechanismů proti postupu správce daně. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základním postupům v daňovém řízení.

9.4 Kontrolní otázky

1. Jaké je vymezení správy daní?
2. Jaké jsou etapy v daňovém řízení?
3. Vysvětlíte postup a podmínky pro podání daňového priznání.
4. Jaké jsou jednotlivé etapy postupu?
5. Jaké jsou opravné prostředky?

9.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Správa daní
- ✚ Daňový řád
- ✚ Pojem daně
- ✚ Registrační stádium
- ✚ Vyměřovací stádium
- ✚ Inkasní stádium
- ✚ Exekuční stádium
- ✚ Opravné prostředky

9.6 Literatura:

Radvan, Michal - Mrkývka, Petr - Pařízková, Ivana - Šramková, Dana. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 509 s. ISBN 978-80-7239-230.
Daňový řád - zákon č. 280/2009 Sb.

10 Poplatkové právo

10.1 Cíl:

Cílem této kapitoly je seznámit vás s problematikou poplatků, které se definičně liší od daní. Dále s druhy poplatků (místní, soudní, správní a další poplatky).

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- Místní poplatky
- Správní poplatky
- Soudní poplatky

Cíl kapitoly

Průvodce studiem:

Specifický význam při zabezpečování správy samospráv mají místní rozpočty, příjmy a výdaje těchto místních rozpočtů. Každá obec i kraj (specifické postavení má hlavní město Praha) má svůj rozpočet a právo a odpovědnost za své hospodaření. Postup při nedobrovolné dražbě naplňuje účelem tedy je, že vykonavatel a insolvenční správní orgán mají smysl dražby. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

10.2 Učební témata

1. Místní poplatky
2. Správní poplatky
3. Soudní poplatky
4. Další poplatky

Témata k nastudování

Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.

Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, Praha, 2000.

Kadečka, S. Zákon o místních poplatcích. C. H. Beck, Praha, 2004. zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

zákon č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

10.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni pochopit definici poplatků a jejich druhy a jejich odlišnost od daní. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základním druhům poplatků a co je předmětem poplatku.

10.4 Kontrolní otázky

1. Co je to poplatek?
2. Kde jsou obsaženy místní poplatky a jaké jsou druhy?
3. Vysvětlíte postup při správě poplatku.
4. Kde jsou obsaženy správní poplatky a uveďte jejich příklady?
5. Kde jsou upraveny soudní poplatky a uveďte jejich příklady?

10.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Poplatek
- ✚ Soudní poplatek
- ✚ Místní poplatek
- ✚ Správní poplatek
- ✚ Konstrukce poplatků
- ✚ Poplatek za odpady
- ✚ Poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt.
- ✚ Ostatní platby poplatkového charakteru (za odpady)

10.6 Literatura:

Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.

Marková, H. Finance obcí, měst a krajů. Orac, Praha, 2000.

Kadečka, S. Zákon o místních poplatcích. C. H. Beck, Praha, 2004.

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

zákon č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

11 Dohled nad finančním trhem, institucionální investoři (investiční společnosti a fondy) a kapitálový trh

11.1 Cíl:

Cílem kapitoly o finančním trhu je seznámit vás s vytčenou problematikou, včetně vymezení institucionálních investorů, investičních společností, fondů a kapitálovým trhem.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Instituty dohledy nad finančním trhem
- ✚ Investičními společnostmi a fondy
- ✚ Kapitálovým trhem

Průvodce studiem:

Tato kapitola má za cíl vás seznámit se s dohledem nad finančním trhem, který provádí primárně Česká národní banka, druhy finančních trhů (privátní a zprostředkovatelský, příp. na peněžní a kapitálový finanční trh. Dále se subjekty finančního trhu, jako jsou banky, pojišťovny, záložny, penzijní fondy, investiční fondy, makléři, leasingové společnosti a družstevní záložny. Regulace fungování těchto subjektů je aktuální ve vztahu k nejistotě a nestálostí ve světové ekonomice, Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru.

11.2 Učební témata

Témata k nastudování

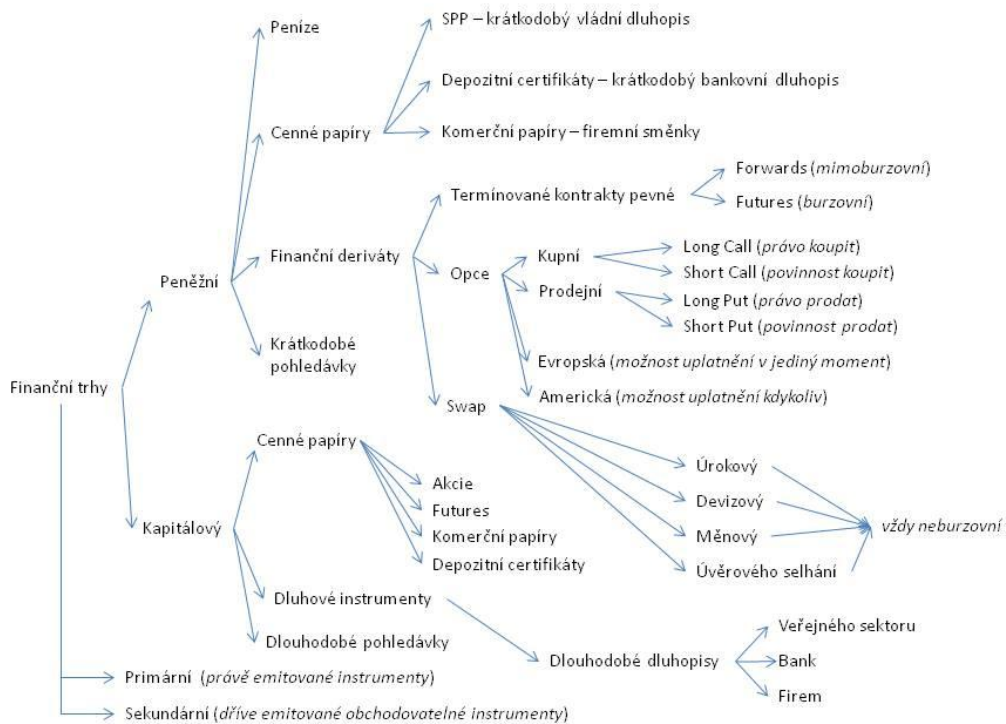
1. Finanční trh a druhy (viz obr. č. 1)
2. Subjekty finančního trhu
3. Dohled nad finančním trhem – Česká národní banka
4. Základní pojmy v oblasti finančního trhu (futures, finanční deriváty, apod.
5. Investiční společnosti a fondy

Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.

Bakeš, M. a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

Obr. č. 1: Vymezení finančního trhu

11.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymezit a pochopit pojem finančního trhu a jeho regulace, zejména Českou národní bankou. Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základním principům regulace finančního trhu a vymezení subjektů finančního trhu.

11.4 Kontrolní otázky

1. Jaká je definice finančního trhu?
2. Jaké jsou druhy finančního trhu?
3. Vyjmenujte subjekty finančního trhu, proveďte jejich stručnou definiční charakteristiku.
4. Jak probíhá dohled?
5. Jaké jsou institucionální nástroje dohledu nad finančním trhem a podmínky pro to získat „licenci“ k fungování na finančním trhu?
6. Co je to investiční společnost a jaké podmínky musí splňovat?
7. Kdo může být makléřem?

11.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Finanční trh
- ✚ Peněžní trh
- ✚ Kapitálový trh
- ✚ Subjekty finančního trhu
- ✚ Definice banky, pojišťovny, zajišťovny, makléře, „kampeličky“ (družstevní záložny), investiční společnosti, fondu
- ✚ Investiční společnost a makléř
- ✚ Rozpočtová skladba
- ✚ Regionální rada soudržnosti

11.6 Literatura:

- Hendrych, D. akol. Právníkový slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1
- Grůň, L., Černý, M.: Malý slovník finanční, bankovní a obchodní. Olomouc: VUP, 2006.
- Bakeš, M. a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

12 Bankovní právo (vč. finančního arbitra), pojišťovnické právo a právo dalších vybraných institucí finančního trhu (penzijní fondy, družstevní záložna)

12.1 Cíl:

Cíl kapitoly

Cílem kapitoly je seznámit vás s problematikou právní úpravy bank (komerčních a centrální), pojišťoven a dalších institucí finančního trhu, včetně pojmu finančního arbitra.

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Pojem a funkce banky
- ✚ Česká národní banka
- ✚ Pojem a význam pojišťoven a zajišťoven
- ✚ Definice penzijního fondu a jeho význam
- ✚ Pojem družstevní záložny (kampeličky)

Průvodce studiem:

Specifický význam pro fungování národního hospodářství mají banky a ostatní finanční instituce. Seznámíme vás s pojmy banka, Česká národní banka, pojišťovny, zajišťovny, družstevní záložny, a jejich právní úpravou. Zaměříme se na regulaci penzijních fondů a tzv. kampeliček (družstevních záložen). Právní úprava v této oblasti je rozsáhlá a proto se zaměříme na výklad zmíněných pojmů a funkcí vyjmenovaných finančních institucí. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

Dle bankovního zákona je finanční institucí jiná právnická osoba než banka podle zákona o bankách, která v rámci svého podnikání jako svou rozhodující či podstatnou činnost nabývá podíly na jiných právnických osobách nebo provádí některou z činností uvedených v § 1 odst. 1 a 3 zákona o bankách a dále penzijní fond a pojišťovna, které vykonávají činnosti podle zvláštních zákonů, to vše včetně osob se sídlem v zahraničí a s obdobnou náplní činnosti. Banka je instituce, která se specializuje na obchod peněz, čili na shromažďování volných finančních prostředků, poskytování úvěrů a případně zprostředkování dalších bankovních operací, obchodů a transakcí (výkon inkasa, převod peněz). V širším smyslu sem patří i centrální banka. Pojišťovna umožňuje rozložení rizik.

12.2 Učební témata

1. Banky a bankovní obchody.
2. Pojišťovny, zajišťovny a druhy pojištění
3. Penzijní fond a jeho fungování
4. Družstevní záložny

Dvořák, P. Bankovnictví pro bankéře a klienty - 3. aktualizované a přepracované vydání. Linde, Praha, 2005.

Droit bancaire - 8 edition. Paris: Dekeuwer-Defossez, 2004.

Tomášek, M. Evropské měnové právo. C. H. Beck, Praha, 2004.

Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.

Ellinger, E. P., Lomnicka, E. Z. Hooley, R. Modern Banking Law - 4th edition. Oxford University Press, 2002.

Cranston, R. Principles of Banking Law. Oxford University Press, 2002.

12.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste nabyli znalosti o základech právní reglementace bank, pojišťoven, penzijních trhů a družstevních záložen.

12.4 Kontrolní otázky

1. Jaký lze definovat pojem banka a pojišťovna?
2. Jaká je základní úloha existence bank a pojišťoven?
3. Jaké podmínky musí subjekt splnit pro to, aby mohl být penzijním fondem?
4. Jak definujeme družstevní záložny?
5. Co je to finanční arbitř?

12.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Banka
- ✚ Druhy bank
- ✚ Pojišťovna
- ✚ Zajišťovna
- ✚ Penzijní fond
- ✚ Družstevní záložny
- ✚ Systém fungování finančních institucí

12.6 Literatura:

Dvořák, P. Bankovníctví pro bankéře a klienty - 3. aktualizované a přepracované vydání. Linde, Praha, 2005.

Droit bancaire - 8 edition. Paris: Dekeuwer-Defossez, 2004.

Tomášek, M. Evropské měnové právo. C. H. Beck, Praha, 2004.

Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.

Ellinger, E. P., Lomnicka, E. Z. Hooley, R. Modern Banking Law - 4th edition. Oxford University Press, 2002.

Cranston, R. Principles of Banking Law. Oxford University Press, 2002.

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance

zákon č. 21/1992 Sb., o bankách

zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi

zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon

zákon č. 254/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování

zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu

zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů

13 Platební styk v ČR a v EU

13.1 Cíl:

V této kapitole se seznámíte s předpisy platnými v platebním styku, různými identifikacemi souvisejícími s prováděním plateb (např. přehled kódů pro platby bank působících v ČR a SR, seznamy platebních systémů a jejich účastníků), informace o číslech účtů v mezinárodním formátu IBAN, informace o mezibankovním platebním systému CERTIS. Platební styk řídí Česká národní banka stejně jako zúčtování bank, poboček zahraničních bank a spořitelních a úvěrních družstev. Konkrétně se seznámíte s tímto:

- Rozpočet obce
- Rozpočet kraje
- Zákon o rozpočtovém určení daní

Cíl kapitoly

Průvodce studiem:

Právní rámec platebního styku a rovněž hodnota částky, která může být placena v hotovosti je předmětem této kapitoly. Platební systém (mezibankovní styk) provozuje ČNB, která rovněž vede účty a poskytuje služby platebního styku zejména státu a bankám. Ostatním právnickým osobám poskytuje tyto služby jen výjimečně. ČNB nevede účty a neposkytuje služby s tím související fyzickým osobám, s výjimkou svých zaměstnanců.

Témata k nastudování

13.2 Učební témata

1. Mezibankovní platební styk CERTIS.
 2. Způsoby a omezení plateb.
 - zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku
 - zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů
 - zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- Mrkývka, P. a kol.: *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 525 s. ISBN 978-80-7380-155-7.

13.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste pronikli do tajů mezibankovního platebního styku a zúčtování mezi bankami, včetně způsobů plateb (omezení plateb v hotovosti). Dokážete využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu fungování platebního systému.

13.4 Kontrolní otázky

1. Jak funguje platební styk?
2. Jaká jsou omezení při platbách v hotovosti?
3. Jaká je funkce IBANu?
4. Co je to CERTIS?
5. Vede ČNB účty, příp. pro jaké subjekty?

13.5 Pojmy k zapamatování

- Mezibankovní platební styk
- CERTIS
- IBAN
- Platby v hotovosti a jejich omezení
- Účty vedené ČNB

13.6 Literatura:

zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku
zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
Mrkývka, P. a kol.: *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 525 s. ISBN 978-80-7380-155-7.
Modrá kniha (Blue Book). Platební styk v České republice a informace o statistice platebního styku v EU. <http://sdw.ecb.europa.eu/>.

14 Celní právo – celně – právní vztah, definice pojmu clo, základní instituty celního práva

14.1 Cíl:

Cíl kapitoly

Cílem kapitoly je seznámit vás s problematikou cla a rozpočtů, a to celním právem, celní problematika v ČR a EU – vzájemné vztahy. Pojem clo. Druhy cel. Základ cla. Sazby cla a druhy sazeb.

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Pojem cla a druhy cel
- ✚ Celní problematikou v ČR a EU
- ✚ Sazbami cel a druhy sazeb
- ✚ Světová celní organizace – WCO
- ✚ Celní správa

Průvodce studiem:

Clo je významným nástrojem hospodářské politiky každého státu. V případě našeho členství v EU se uplatňuje v jejím rámci tzv. celní unie. Seznámíte se se základy právní úpravy celnictví a mezinárodním aspektům této problematiky v rámci EU a v rámci obchodu s dalšími zeměmi. Rovněž se budeme věnovat celním režimům a jejich charakteristice. Rovněž se budeme věnovat významu cla pro příjmovou stránku státního rozpočtu. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

14.2 Učební témata

1. Pojem cla a jeho druhy.
2. Základ cla, sazby cel a druhy sazeb
3. Celní režimy
4. Mezinárodní aspekty celnictví

Havlík J. Cla a celní režimy v mezinárodním obchodě

Janatka F. a kolektiv Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU

Kárník M. Celní hodnota dnes i po vstupu do EU

Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní zákoník Společenství

Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí celní zákoník Společenství

Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o sazební a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku

Nařízení Rady (EHS) č. 918/83 o systému Společenství pro osvobození od cla

Zákon ČNR č. 13/1993 Sb. – celní zákon

14.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni pojem a význam celnictví v rámci EU i v rámci obchodních styků s nečleny EU. Dokážete stanovit sazby některých druh zboží a využít znalosti v praxi. Naučili jste se základnímu použití celnímu sazebníku.

14.4 Kontrolní otázky

1. Co je to clo?
2. Jaké jsou druhy cel?
3. Co je to základ cla a jaké jsou sazby cel?
4. Co je to jednotná celní politika EU a celní unie?

14.5 Pojmy k zapamatování

- Clo
- Celní režimy
- Vývozní clo
- Dovozní clo
- Tranzitní clo
- Jednotná celní politika
- Celní unie

14.6 Literatura:

Brodesser S. Celnictví v Československu: minulost a přítomnost
Galočík S. a kolektiv Mezinárodní obchod 2006-2007
Grůň L. Finanční právo a jeho instituty
Havlík J. Cla a celní režimy v mezinárodním obchodě
Janatka F. a kolektiv Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU
Kárník M. Celní hodnota dnes i po vstupu do EU
Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní zákoník Společenství
Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí celní zákoník Společenství
Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o sazební a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku
Nařízení Rady (EHS) č. 918/83 o systému Společenství pro osvobození od cla
Zákon ČNR č. 13/1993 Sb. – celní zákon
Zákon č. 185/2004 Sb. o Celní správě České republiky
Žemlička L. Celní zákon a předpisy související v praxi

15 Cenné papíry, směnečné a šekové právo

15.1 Cíl:

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás se základními dovednostmi v oblasti cenných papírů a principům právní úpravy. Naučíte se rozlišovat druhy cenných papírů, v České republice a znít co jsou bankovky, akcie, zatimní listy, bankovky, poukázky na akcie, podílové listy, dluhopisy, investiční kupóny, opční listy, směnky, šeky, cestovní šeky, náložní listy, skladištní listy, zemědělské skladní listy a další.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Pojem cenné papíry
- ✚ Druhy cenných papírů
- ✚ Směnky a šeky

Průvodce studiem:

Cenné papíry mají významné místo v rámci finančního práva, představují doklad o evidenci soukromoprávních vztahů. Významná je znalost významu jednotlivých cenných papírů a zejména smének a šeků. Rovněž je významné rozdělení cenných papírů na rektapapíry, orderpapíry a cenné papíry na majitele. Způsobu převodu cenných papírů je nezbytný k fungování trhu. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

15.2 Učební témata:

1. Cenné papíry - základní principy
2. Směnečné právo
3. Směnka vlastní
4. Převody cenných papírů
5. Postavení řádného majitele cenného papíru

Bejček, J. a kol.: *Nástin obchodního práva II. 2.*, upr. vyd., 1. dotisk. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 111 s. Edice multimediálních pomůcek PrF MU ; č. 62. ISBN 978-80-210-4978-9.

Kotásek, J. *Bill of Exchange Law. Elportál*, Brno : Masarykova univerzita. ISSN 1802-128X. 2007.

Kotásek, J. *Úvod do směnečného práva*. Brno : Masarykova univerzita, 2002. 182 s. Edice učebnic č. 293. ISBN 80-210-2855-6.

15.3 Shrnutí

Po absolvování tohoto tématu získáte znalosti o praktickém fungování cenných papírů, včetně směnek a šeků. Měli byste disponovat znalostmi týkající se vystavení, emise, předkládání cenných papírů.

15.4 Kontrolní otázky

1. Jak lze definovat pojem cenného papíru?
2. Vyjmenujte základní druhy cenných papírů?
3. Co je to směnka cizí a vlastní?
4. Co je to šek a jaké je jeho využití?
5. Co jsou to malé cenné papíry na majitele?

15.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Cenný papír
- ✚ Rektapapír
- ✚ Cenný papír na majitele
- ✚ Orderpapíry
- ✚ Nedobrovolná dražba a insolvence
- ✚ Nedobrovolná dražba a exekuce
- ✚ Rozpočtová skladba
- ✚ Regionální rada soudržnosti

15.6 Literatura:

Bejček, J. a kol.: *Nástin obchodního práva II. 2.*, upr. vyd., 1. dotisk. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 111 s. Edice multimediálních pomůcek PrF MU ; č. 62. ISBN 978-80-210-4978-9.

Kotásek, J. Bill of Exchange Law. *Elportál*, Brno : Masarykova univerzita. ISSN 1802-128X. 2007.

Kotásek, J. *Úvod do směněčného práva*. Brno : Masarykova univerzita, 2002. 182 s. Edice učebnic č. 293. ISBN 80-210-2855-6.

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů

16 Devizové právo

16.1 Cíl:

Na konci kurzu bude student schopen definovat základní instituty devizového práva a vysvětlit základní pojmy z oblasti devizového práva.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Pojem deviz
- ✚ Charakter devizového práva
- ✚ Devizové místo
- ✚ Práva a povinnosti tuzemců a cizinců
- ✚ Směnárenská činnost a devizové licence

Průvodce studiem:

Devizové právo a omezení jím stanovená ztratily do určité míry na významu poté, co je česká koruna plně směnitelná. Dozvíte se, zda existují určitá omezení ve vztahu ke směně české koruny za jiné měny. příp. za jakých výjimečných podmínek. Aktuální jsou nepochybně určitá omezení ve vztahu k devizovým cizincům kupř. ohledně nabývání půdy. Aktuální je regulace směnárenské činnosti. Rozsah této části je 1 přednáška spolu s měnovým právem. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

16.2 Učební témata

1. Rozsah regulace devizového práva
2. Práva a povinnosti devizových cizozemců
3. Směnárenská činnost a devizová licence

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů

http://www.cnb.cz/cs/faq/faq_devizovy_zakon_20091031.html

Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

16.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymezit jaká práva a povinnosti mají devizový tuzemci a cizozemci a jaké podmínky je nutno splnit pro směnářskou činnost. Naučili jste se základnímu použití principů devizového práva.

16.4 Kontrolní otázky

1. Co je to devizové právo?
2. Kdo je devizový cizozemec?
3. Má devizový cizozemec nějaká omezení při nabývání půdy?
4. Jaké jsou podmínky pro získání licence pro směnářskou činnost a devizové licence?

16.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Devizový cizozemec
- ✚ Devizový tuzemec
- ✚ Směnářská činnost
- ✚ Devizová licence
- ✚ Zvláštní práva čerpání
- ✚ Devizová místa
- ✚ Devizový trh
- ✚ Devizové hospodářství

16.6 Literatura:

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů
http://www.cnb.cz/cs/faq/faq_devizovy_zakon_20091031.html
Bakeš, Milan a kolektiv: Finanční právo, Praha: C. H. Beck, 2009.

17 Měnové právo a puncovníctví

17.1 Cíl:

Cíl kapitoly

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás s problematikou měnového práva a puncovníctví.

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ S pojmy měna, peníze
- ✚ Měnové soustavy
- ✚ Evropská měnová unie

Průvodce studiem:

Specifický význam při fungování národního hospodářství má měnové právo. V současné době je aktuální zejména otázka přijetí měny Euro a nahrazení naší národní měny společnou evropskou měnou. Dozvíte se o vývoji měnového práva a o otázkách puncovníctví, vč. funkce Puncovního úřadu a zvláštního režimu drahých kovů. Spolu s devizovým právem rozsah 1 přednáška. Svě znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

17.2 Učební témata

Témata k nastudování

1. Měna a měnové systémy
2. Platidla – historický vývoj
3. Evropská měnová unie
4. Puncovníctví

Hendrych, D. a kol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Konvence pro zkoušení a označování zboží z drahých kovů (The Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals) Tomášek, M. Evropské měnové právo. C. H. Beck, Praha, 2004.

Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.

zákon č. 539/1992 Sb., o puncovníctví a zkoušení drahých kovů (puncovní zákon) a prováděcí vyhlášce FMH č. 540/1992 Sb., kterou se provádí puncovní zákon.

Vyhlášky ČNB o emisi bankovek (kupř. č. 412/2009 Sb.)

17.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste nabyli znalosti o měně, vývoji platidel (k bankovkách a mincím), puncovníctví a používání drahých kovů jako rezerv každého státu. Naučili jste se základnímu významu měnového práva.

17.4 Kontrolní otázky

1. Co je to měna?
2. Jaké jsou měnové soustavy?
3. Co jsou platidla a jaké jsou povolené formy?
4. Jaké jsou kompetence Puncovního úřadu?
5. Co je to Evropská měnová unie

17.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Měna
- ✚ Měnové soustavy
- ✚ Puncovníctví
- ✚ Bankovky a mince
- ✚ Zlaté rezervy
- ✚ Evropská měnová unie

17.6 Literatura:

- Hendrych, D. akol. Právní slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1
- Konvence pro zkoušení a označování zboží z drahých kovů (The Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals) Tomášek, M. Evropské měnové právo. C. H. Beck, Praha, 2004.
- Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. Finanční právo. 5. upravené vydání. C. H. Beck, Praha, 2009.
- zákon č. 539/1992 Sb., o puncovníctví a zkoušení drahých kovů (puncovní zákon) a prováděcí vyhlášce FMH č. 540/1992 Sb., kterou se provádí puncovní zákon.
- Vyhlášky ČNB o emisi bankovek (kupř. č. 412/2009 Sb.)

18 Finanční kriminalita, (delikty a trestné činy), vč. sankcí v oblasti nakládání s drahými kovy

18.1 Cíl:

Cílem poslední kapitoly je seznámit vás s problematikou finančně právních deliktů a trestních činů.

Cíl kapitoly

Konkrétně se seznámíte s tímto:

- ✚ Přestupky v oblasti finančního práva
- ✚ Správní delikty v oblasti finančního práva
- ✚ Trestní činy v oblasti finančního práva

Průvodce studiem:

Specifický význam v oblasti finančního práva má správní a trestní trestání. Právní normy finančního práva trestního charakteru stanoví sankce (represi) při porušení norem finančního práva hmotného i procesního. Dle závažnosti porušení se porušitel může dopustit správního deliktu či trestného činu. Rozdíl a skutkové podstaty budou náplní této části. Jedním z trestných činů je kupř. padělání a pozměňování peněz. Rozsah této části je 1 přednáška. Své znalosti si ověříte zodpovězením na kontrolní otázky, které se objevují v závěru každé kapitoly.

Témata k nastudování

18.2 Učební témata

1. Přestupky v oblasti měny a dalších částí finančního práva
2. Správní delikty v oblasti finančního práva
3. Trestné činy v oblasti finančního práva.

Hendrych, D. a kol. Právníký slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích (přestupkový zákon), ve znění pozdějších předpisů

18.3 Shrnutí

Po prostudování tohoto tématu jste schopni vymezit a simulovat jednání, které je postihováno normami finančního práva trestního. Naučili jste se, jaká jednání jsou ve finančním právu zakázána a trestná.

18.4 Kontrolní otázky

1. Vyjmenujte přestupky v oblasti finančního práva?
2. Uveďte příklady správních deliktů v oblasti finančního práva?
3. Jaká jednání jsou trestního charakteru v oblasti finančního práva?
4. Co je to finanční kriminalita?

18.5 Pojmy k zapamatování

- ✚ Přestupek
- ✚ Správní delikt
- ✚ Trestný čin
- ✚ Delikty měnové
- ✚ Delikty hospodářské
- ✚ Finanční kriminalita

18.6 Literatura:

Hendrych, D. akol. Právníký slovník. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck. ISBN: 978-80-7400-059-1

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích (přestupkový zákon), ve znění pozdějších předpisů